

906 Mbd en 69

windwatermolens
te Hoeksmeer en te Garrels-
weer.

AAN:

de Heer H. Rozema,
waterbouwkundige van het
waterschap Fivelingo,
A p p i n g e d a m .-

30 mei 1975.

Geachte Heer Rozema,

Naar aanleiding van onze bespreking in maart j.l. doe ik u bijgaand toekomen:

- een begroting van de fa. Bremer voor herstel van de Kloostermolen te Garreglweer, sluitende op een bedrag van f 95.000.-;
- een begroting van de fa. Bremer voor herstel van De Meervogel te Hoeksmeer, sluitende op een bedrag van f 63.000.-.

Uit de begroting voor De Meervogel zijn de posten 1, 3, 5 en 6 dringend, om deze molen als een werkende watermolen te handhaven. Ook het verfwerk mag niet een grotere achterstand oplopen. In overleg met de Provinciale Waterstaat werken wij er momenteel aan te komen tot een voorstel van de zijde van de provincie, dat De Meervogel, evenals de Kloostermolen, de functie van reservebemalingsfunctie toe te komen. Dit zou dan inhouden dat voor restauraties de wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstijd van toepassing zou zijn.

De Kloostermolen is al eerder tot B.W.O.-molen verklaard; het ruilverkavelingsplan moet - zoals de provincie vermoedelijk zal voorstellen - zodanig worden opgezet, dat deze molen zijn reservefunctie kan behouden. Ook van de Kloostermolen moet worden gesteld dat voor het behoud van deze molen beslist conserveringsmaatregelen dienen te worden getroffen. De molenaar zou opdracht moeten krijgen om de molen voor de komende herfst waterdicht te maken; veel onheil kan dan nog worden voorkomen. Het inwateren kan goed worden tegegaan met rietmatten; de kosten komen op enige duizenden guldens. Ook conserveringskosten vallen in de subsidieregeling.

De Molencommissie is gaarne tot verder overleg bereid.

Hoogachtend,

(B. Jongema,
secretaris)

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Nr. 6359/5, 2e afdeling.

Aan z.o.z.

BIJLAGEN: 1

ANTWOORD OP

ONDERWERP: behoud watermolens in de ruilverkaveling "Stedum-Loppersum".

GRONINGEN, 16 september 1975.
Postbus 610.

verzonden: 23 SEP 1975.

Hierbij vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Bij de in afschrift hierbijgaande brief van de hoofddirecteur van de rijksdienst voor de monumentenzorg van 4 maart 1975, nr. 261.977, wordt gepleit voor funktioneel behoud van een drietal windwatermolens in de ruilverkaveling "Stedum-Loppersum".

Naar wij menen te weten blijven alle drie windwatermolens aan het boezemwater staan.

In het plan voor de ruilverkaveling Stedum-Loppersum kunnen de uitlopen van deze molens op het boezemwater naar onze mening zonder bezwaar worden gehandhaafd.

Langs de Noorderhoeksmeerstermolen zou in het kader van de ruilverkaveling een nieuwe poldertocht komen, waarop de molen kan worden aangesloten. Wanneer het nabij deze molen te stichten poldergemaal zou uitval- len, kan de Noorderhoeksmeerstermolen als reservebemaling dienen voor het gebied van rond 2000 ha, dat op het nieuw te bouwen gemaal wordt aange- sloten.

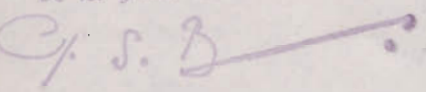
De Garrelsweerster Kloostermolen zou eveneens als reservebemaling kunnen dienen voor hetzelfde gebied, als deze molen met het polderwa- tergangenstelsel in verbinding wordt gebracht. In het voorlopige plan van wegen en waterlopen is hierin in ruilverkavelingsverband niet voor- zien. Bedoelde verbinding is te realiseren door het graven van een korte extra (hoofd)watergang, bijvoorbeeld zoals is aangeduid door A of B op de situatietekening.

De watermolen De Palen met een eigen bemalingsgebied van rond 650 ha, zou als reservebemaling kunnen blijven uitslaan op het Westerwilt- werdermaar, als het plan van wegen en waterlopen wordt uitgebreid met een nieuw te graven stukje hoofdwatgang dat dan in verbinding zou moe- ten worden gebracht met het geprojecteerde hoofdwatgangenstelsel.

Het komt ons zinvol voor om met toepassing van de wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd de onderhavige drie molens een reserve- bemalingsfunctie te geven.

Gaarne vernamen wij ter zake uw mening.

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT:
De lo. griffier der staten van Groningen.

Gedeputeerde staten der provincie Groningen:

get. E.H. Toxopeus , voorzitter.

get. P.S. Bakker , l.griffier.

1. Aan gecommitteerden uit het hoofdbestuur van het waterschap Hunsingo, Oosterweg 11, Eenrum.
2. Aan gecommitteerden uit het hoofdbestuur van het waterschap Fivelingo, Stationsweg 1, Appingedam.
3. Aan de Provinciale Groninger Molencommissie, Sint Walburgestraat 22, Groningen.

Gedeputeerde staten
van de provincie Groningen
Postbus 610,
GRONINGEN

Uw kenmerk
6359/5, 2e afd.

Uw brief van
16sep75

Ons kenmerk
418 D/W

Appingedam, 20 februari 1976
Tel. (05960) 2 34 31

Onderwerp

behoud watermolens
in de ruilverkaveling
Stedum-Loppersum:
De Meervogel, te Hoeksmeer

In antwoord op uw bovenvermelde brief delen wij u, met betrekking tot de windwatermolen De Meervogel, te Hoeksmeer, mee, dat het hoofdbestuur, naar aanleiding van de brief, van 30 mei 1975, nr. 906 M/68-69, van de provinciale Groninger molencommissie, aan onze waterbouwkundige, 16 juli 1975 heeft besloten:

- a. tot restauratie van De Meervogel, te Hoeksmeer, tot een bedrag van f. 63.000,—;
- b. tot het aanvragen van subsidie voor deze molen in het kader van de wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd (b.w.o.);
- c. na toezegging van subsidiëring als bedoeld onder b: het hoofdbestuur, aangevuld met de leden der onderdeelbesturen voor te stellen te besluiten de onder a bedoelde investering toe te voegen aan de begroting 1976.

Wij veroorloven ons u korthedshalve te verwijzen naar de bij deze brief gaande fotocopies van

- ./ 1. de brief, van 30 mei 1975, nr. 906 M/68-69, van de provinciale Groninger molencommissie, aan de heer H. Rozema, waterbouwkundige van dit waterschap;
- ./ 2. de bij deze brief gevoegde begroting, van 23 april 1975, van de Fa. Th. Bremer & Zonen, molenbouw, Adorp, betreffende restauratie van de watermolen "Noorderhoeksmeer", gemeente Loppersum (De Meervogel, te Hoeksmeer) en het afschrift van
- ./ 3. het besluit, van 16 juli 1975, onder punt 5, van het hoofdbestuur.

Wij verzoeken u:

- a. De Meervogel, te Hoeksmeer, de functie van reservebemaling toe te kennen, waardoor voor restauratie de wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd van toepassing zal zijn;
- b. te bevorderen, dat in het kader van de wet b.w.o. een zo hoog mogelijke subsidie in de restauratiekosten van vermelde molen wordt verleend.

In verband met het onder letter d, op het tweede blad, van het besluit van het hoofdbestuur gestelde, delen wij u voor de goede orde mee, dat het hoofdbestuur, aangevuld met de leden der onderdeelbesturen, in zijn verga-

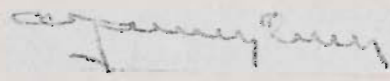
dering van 28 januari 1976, tot toevoeging van bedoelde investering, aan de be-
groting voor 1976, heeft besloten.

Gecommitteerden uit het hoofdbestuur
van het waterschap F I V E L I N G O,

(get.) J. LESMAN , voorzitter.

(get.) A.J.A. DIJKSTRA , secretaris.

Voor afschrift,
De secretaris van het waterschap
FIVELINGO,

Afschrift:
Provinciale Groninger molencommissie,
Postbus 630,

ter kennisneming

G R O N I N G E N

=====

Mostert's Meul Kaapstad

Fa. Th. Bremer & Zonen

MOLENBOUW

Telefoon 05909-221
b.g.g. 05907-1670
Postrekening 899990
Bankier: Amro-Bank,
banknr. 44.61.85.906,
Wielewaalflat, Groningen

ADORP, 6 april 1976.

Onderwerp: Begroting betreft restauratieposten voor herstel van de achtkante molen
Uw ref.: " Noorderhoeksmeer ", gemeente Loppersum.
Opgenomen d.d. 17 augustus 1971 door de monumentenzorg en de Groninger
molencommissie en begroot door de molenmaker Chr. Bremer te Adorp,
d.d. 6 april 1976.

Omschrijving.	Materiaal.	Loon.	Totaal.
1. Ondergangwerk vernieuwen in eikehout het spilrad: 4 kruisarmen zw. 20 x 24 cm. lang 1,80 m. 4 Gloopiplaten zw. 12,5 x 50 cm. lang 1,80 m. 8 Velgstukken 7,6 x 50 cm. (iepehout) 48 kammen, steel $\pm$ 10 cm.	f. 1800.-	f. 7490.-	f. 9290.-
2. Het vijzelrad 4 kruisarmen zw. 20 x 24 cm. lang 160 cm. 4 Gloopiplaten 12,5 x 45 cm. lang 160 cm. 8 velgstukken 6,5 x 25 cm. lang (iepehout) 41 kammen steel $\pm$ 10 cm. uitgevoerd 1972.			" 5100.-
3. In 't bovenwiel een nieuwe gang kammen steken 59 stuks steenbeuken.	" 390.-	" 2120.-	" 2510.-
4. De bovenbonkelaar vernieuwen in eikehout $\emptyset \pm$ 1,32 m. 4 gloopiplaten zw. 21 x 40 lang 120 cm. 30 kammen steken, uitgevoerd 30-3-1973.			" 4080.-
5. Buitenroe strijken de nieuwe steken opsluiten met droge eiken wiggen en keerklossen en borgen met spitijzers.	" 50.-	" 3000.-	" 3050.-
6. Leveren van een nieuwe plaatstalen buitenroe zw. stelpost 30 x 34 cm. lang $\pm$ 20 m.			" 5300.-
7. Op deze roede een fok zetten volgens het systeem Fauël met remkleppen, werkend op de bestaande zwichterij het bestaande hekwerk met de zelfzwichtkleppen weer gebruiken en het ontbrekende bijleveren.			" 7000.-
8. Stelpost: vernieuwing van het ijzerwerk van de zwichterij op de Bremerroe + nieuwe neus en remborden.			" 3000.-
9. Het achterwaterloopdek vernieuwen in gecreosoteerd vuren of eikehout 8 delen 4 x 20 cm. lang 270 cm.	" 175.-	" 35.-	" 210.-
10. De staartbalk vernieuwen in eikehout onder zwaar 29 x 29 cm. lang $\pm$ 9,5 m.	" 1300.-	" 1839.-	" 3130.-
11. Stelpost: rietdekwerk.			" 1500.-
	Transporteren		
	f. 3715.-	f. 14475.-	f. 44170.-

Mostert's Meul Kaapstad

Fa. Th. Bremer & Zonen

MOLENBOUW

Telefoon 05909-221
b.g.g. 05907-1670
Postrekening 899990
Bankier: Amro-Bank,
banknr. 44.61.85.906,
Wielewaalflat, Groningen

ADORP, 6 april 1976.

Onderwerp: Vervolg van herstelwerkzaamheden van de achtkantmolen "Noorderhoeksmeel"

Uw ref.:

Omschrijving.

Transport.

<u>Materiaal.</u>	<u>Loon.</u>	<u>Totaal.</u>
f. 3715.-	f. 14475.-	f. 44170.-

12. Stelpost: smidswerk, klein ijzerwerk, kammenrijen enz.			"	1000.
13. Stelpost: as met roeden omhoog brengen, en nieuwe vulling aanbrengen.			"	1500.
14. nieuwe vangstok met ketting.	" 150.-	" 750.-	"	900.
15. Stelpost: contrôle bliksembeveiliging.			"	1200.
16. Reis- en verblijfkosten molenmakers.			"	700.
17. Transport, gebruik machines en gereedschap verz. enz.			"	600.
Ondertapschroef stelpost.			"	1500.
Ondertap koningsspil stelpost.			"	1000.
Spanners uitgevoerd 1973.			"	3529.
Verfwerk.			"	5000.

Totaal.	f. 3865.-	f. 15225.-	F. 61099.
---------	-----------	------------	-----------

16 % B.T.W.			" 9776
-------------	--	--	--------

f. 70875.

Onvoorzien.			" 4125.
-------------	--	--	---------

f. 75000.

Materiaal en loonsverhogingen worden doorberekend.

Hoogachtend,
Fa. Chr. Bremer en Zn.
Adorp.

WATERSCHAP

FIVELINGO

Gedeputeerde staten
van Groningen,
Postbus 610
G R O N I N G E N

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk
630 D/W

Appingedam, 3 december 1976
Tel. (05960) 2 34 31

Onderwerp

behoud watermolens
in de ruilverkaveling
Stedum-Loppersum:
De Meervogel, te Hoeksmeer

V./.

In aansluiting op onze brief, van 20 februari 1976, nr. 418 D/W, betreffende het bovenvermelde onderwerp, zenden wij u hierbij een fotocopy van de 11 november 1976 door ons van de secretaris van de provinciale Groninger molencommissie ontvangen herziene begroting, van 6 april 1976, van de firma Th. Bremer & zonen, molenbouw, te Adorp, van restauratiekosten van De Meervogel, te Hoeksmeer.

Deze begroting belooft thans (met inbegrip van 16 % b.t.w.) een bedrag van f. 75.000,--

Bij de 2e begrotingswijziging 1976 (d.d. 28jan76, u toegezonden 9apr76) is voor restauratie van De Meervogel, een bedrag toegevoegd aan de begroting 1976 van het waterschap Fivelingo, van

" 63.000,--

nieuwe raming hoger

f. 12.000,--

Bij de 2e begrotingswijziging 1976 is ervan uitgegaan dat in de restauratiekosten van deze molen 90 % subsidie zal worden verleend.

Onder mededeling, dat u - zodra mogelijk - een op de nieuwe raming van kosten aangepaste begrotingswijziging zal worden toegezonden, verzoeken wij u

- a. de afdoening van onze in de eerste alinea vermelde brief, van 20 februari 1976, nr. 418 D/W, te bespoedigen;
- b. uw goedkeuring te hechten aan de 2e begrotingswijziging 1976.

Gecommitteerden uit het hoofdbestuur
van het waterschap F I V E L I N G O

(get.) J. LESMAN , voorzitter

(get.) A.J.A. DIJKSTRA , secretaris

Voor afschrift,
De secretaris van het waterschap
FIVELINGO,

Afschrift: ter kennisneming
Provinciale Groninger molencommissie,
Postbus 630
G R O N I N G E N

V mist Bij deze brief